

NÁVRH VZN

Obec Zbyňov

VŠEOBECNE ZÁVÄZNÉ NARIADENIE

č. 3/2025

O PODMIENKACH POSUDZOVANIA ODKÁZANOSTI NA SOCIÁLNU SLUŽBU, PODMIENKÁCH POSKYTOVANIA OPATROVATELSKEJ SLUŽBY A O SPÔSOBE A VÝŠKE ÚHRADY ZA OPATROVATELSKÚ SLUŽBU A ODĽAHČOVACIU SLUŽBU

Obec Zbyňov v súlade so zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov vydáva toto všeobecne záväzné nariadenie (ďalej len, „VZN“).

Čl. I.

Základné ustanovenie

Týmto všeobecne záväzným nariadením (ďalej len „VZN“) sa upravujú podmienky posudzovania odkázanosti na sociálnu službu v zmysle ustanovení zákona č. 376/2024 Z. z. o integrovanej posudkovej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov, podmienky poskytovania opatrovateľskej služby v zmysle ustanovenia § 41 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnych službách“), spôsobe a výške úhrady za poskytovanie opatrovateľskej služby. Pôsobnosť obce v oblasti sociálnych služieb určuje ustanovenie § 80 zákona o sociálnych službách.

Čl. II.

Konanie vo veci posúdenia odkázanosti na sociálnu službu

1. Z dôvodu zmeny ustanovenia § 80 zákona o sociálnych službách pôsobnosť obce v konaní vo veci posúdenia odkázanosti na sociálnu službu bolo zrušené a posudkovú činnosť fyzickým

osobám odkázaným na pomoc inej fyzickej osoby vykonávajú úrady práce, sociálnych vecí a rodiny v príslušnom okresnom meste vydaním integrovaného posudku.

2. Integrovaná posudková činnosť (ďalej len,, IPČ“) sa vykonáva v konaní o integrovanom posudku.

3. Integrovanou posudkovou činnosťou sa u účastníka konania o integrovanom posudku posudzujú na účely:

a) uplatnenia a trvania nároku na peňažný príspevok na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia, trvania nároku na preukaz fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, preukaz fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom a na parkovací preukaz pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím a na účely poskytnutia alebo zabezpečenia poskytovania sociálnej služby v zmysle ustanovení zákona o sociálnych službách - funkčný dôsledok zdravotného stavu a odkázanosti,

b) dlhodobé zdravotné postihnutie znižujúce jeho telesné, duševné a zmyslové schopnosti, ktoré bránia jeho plnohodnotnému a účinnému zapojeniu sa do pracovného prostredia v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

4. Žiadosť o integrovaný posudok podáva občan na tlačive určenom Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny. Prílohou k žiadosti o integrovaný posudok je

a) lekárskeho nálezu podľa ustanoveného vzoru alebo odborný lekárskeho nálezu lekára so špecializáciou v príslušnom špecializačnom odbore,

b) klinicko-psychologického nálezu funkčnej kapacity, ak fyzická osoba, ktorá žiada o integrovaný posudok, má mentálne postihnutie, neurovývinovú poruchu alebo duševnú poruchu,

c) seba hodnotiaci dotazník podľa ustanoveného vzoru,

d) doklad o tom, že fyzická osoba, ktorá žiada o integrovaný posudok, je účastníkom právnych vzťahov pri poskytovaní

- peňažných príspevkov na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia,

- sociálnych služieb ako prijímateľ sociálnej služby.

5. Podkladom integrovaného posudku je sociálny posudok a lekárskeho posudok prípadne záver odborného konzília, ak existuje rozpor medzi sociálnym posudkom a lekárskeho posudkom. Sociálna posudková činnosť predchádza lekárskeho posudkovej činnosti.

Obec je správnym orgánom v konaniach o potrebe poskytovania sociálnej služby v zariadení pre seniorov podľa § 35 ods.1 písm. b) z iných vážnych dôvodov.

Dôvod poskytovania sociálnej služby v zariadení pre seniorov v zmysle ustanovenia § 35 ods.1 písm. b) zákona o sociálnych službách sú:

a) ohrozenie fyzickej osoby správaním iných osôb - domáce násilie, s tým súvisiaci nemožnosť užívania súčasného, doterajšieho bývania,

b) ohrozenie života alebo zdravia, ktoré vyžaduje bezodkladné riešenie sociálnou službou, sociálnych služieb ako prijímateľ sociálnej služby.

c) ohrozenie sociálnym vylúčením alebo obmedzenie schopnosti sa spoločensky začleniť a samostatne riešiť svoje sociálne dôsledky z dôvodu, že fyzická osoba nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb,

d) strata doterajšieho bývania a nemožnosť zabezpečenia kontinuity bývania na voľnom trhu,

e) strata bývania v dôsledku živelnej pohromy, havárie alebo inej podobnej udalosti,

- f) osamelosť po strate životného partnera spojená s vysokým vekom a jeho dôsledkami v sebestačnosti a strate sociálnych kontaktov,
- g) umožnenie spoločného zdieľania života so životným partnerom, ktorému sa už poskytuje sociálna služba v zariadení pre seniorov.

Čl. III. Opatrovateľská služba

1. Opatrovateľská služba je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby.
2. Opatrovateľskou službou sa poskytujú úkony podľa prílohy č. 4 zodpovedajúce činnostiam, ktoré podľa integrovaného posudku fyzická osoba nie je schopná samostatne vykonávať alebo je schopná ich vykonávať s dohľadom, v rozsahu ustanovenom všeobecne záväzným právnym predpisom pre stupeň odkázanosti tejto fyzickej osoby, ak sa poskytovateľ sociálnej služby s prijímateľom sociálnej služby na návrh prijímateľa sociálnej služby v zmluve o poskytovaní sociálnej služby nedohodne na nižšom rozsahu.
3. Opatrovateľskú službu nemožno poskytovať fyzickej osobe,
 - a) ktorej sa poskytuje celoročná pobytová sociálna služba,
 - b) ktorá je opatrovaná fyzickou osobou, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na opatrovanie,
 - c) ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na osobnú asistenciu,
 - d) ktorej je nariadená karanténa pre podozrenie z nákazy prenosnou chorobou a pri ochorení touto nákazou.
4. Ustanovenie odseku 3 písmeno b) sa nepoužije, ak fyzickej osobe
 - a) vykonávajúcej opatrovanie sa poskytuje ústavná zdravotná starostlivosť v zdravotníckom zariadení,
 - b) vykonávajúcej opatrovanie sa poskytuje odľahčovacia služba,
 - c) ktorá je opatrovaná fyzickou osobou, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na opatrovanie podľa osobitného predpisu, sa poskytuje opatrovateľská služba v rozsahu 40 hodín mesačne.

Čl. IV. Podmienky poskytovania opatrovateľskej služby

1. Opatrovateľská služba je terénna sociálna služba, ktorú poskytuje obec ako poskytovateľ sociálnej služby prijímateľovi sociálnej služby, ktorou je fyzická osoba odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby. Opatrovateľská služba sa poskytuje v domácnosti prijímateľa sociálnej služby.
2. Opatrovateľská služba sa poskytuje minimálne 1 hodinu denne a maximálne 7,5 hodiny denne v pracovných dňoch prostredníctvom profesionálnych opatrovateľiek, ktoré spĺňajú kvalifikačné predpoklady v zmysle § 84 ods. 9 zákona o sociálnych službách, s ktorými obec uzatvára pracovný pomer. Opatrovateľskú službu u jedného prijímateľa sociálnej služby môže vykonávať aj viac opatrovateľiek.
3. Písomná žiadosť o zabezpečenie poskytovania opatrovateľskej služby sa podáva na obci v mieste trvalého bydliska žiadateľa. K žiadosti žiadateľ prikladá integrovaný posudok vydaný príslušným úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, **alebo** posudok a právoplatné

rozhodnutie o odkázanosti na sociálnu službu vydané do 31. augusta 2025, príjem žiadateľa a spoločne posudzovaných osôb, rozhodnutie o výške dôchodku a vyhlásenie o majetku.

4. Žiadosť musí obsahovať :

- a) meno a priezvisko žiadateľa – fyzickej osoby, ktorej sa má sociálna služba poskytovať,
- b) dátum narodenia a adresu jej pobytu,
- c) druh sociálnej služby,
- d) formu sociálnej služby,
- e) rozsah poskytovania sociálnej služby,
- f) aktuálny príjem žiadateľa (výmer dôchodku) a spoločne posudzovaných osôb,
- g) overené vyhlásenie o majetku fyzickej osoby na účely platenia úhrady za sociálnu službu
- h) deň začatia poskytovania sociálnej služby a čas poskytovania sociálnej služby. V prípade poskytovania odľahčovacej služby aj obdobie trvania tejto služby,
- i) podpis žiadateľa.

5. Obec v rozsahu svojej pôsobnosti v zmysle ustanovenia § 8 ods.8 zákona o sociálnych službách poskytne alebo zabezpečí poskytovanie sociálnej služby fyzickej osobe bezodkladne, ak je jej život alebo zdravie vážne ohrozené, ak fyzická osoba nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb, nemá zabezpečené podmienky bývania v prirodzenom prostredí alebo je fyzická osoba ohrozená správaním inej fyzickej osoby, nemá žiadnu blízku osobu na pomoc ktorej je odkázaná a nemá zabezpečenú osobnú starostlivosť. Poskytovanie opatrovateľskej služby bezodkladne je v kompetencii starostu obce. Bezodkladné poskytovanie opatrovateľskej služby môže byť poskytované na základe žiadosti žiadateľa o bezodkladné poskytovanie opatrovateľskej služby s uvedením vážnych dôvodov odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby.

6. Opatrovateľská služba sa poskytuje na základe zmluvy o poskytovaní sociálnej služby, ktorá sa uzatvára medzi prijímateľom sociálnej služby (žadateľ) a poskytovateľom sociálnej služby (obec).

7. Ak sa zmenia skutočnosti, ktoré sú predmetom zmluvy o poskytovaní sociálnej služby, musia sa tieto skutočnosti zmeniť dodatkom k zmluve o poskytovaní sociálnej služby.

8. Prijímateľ sociálnej služby môže jednostranne vypovedať zmluvu o poskytovaní sociálnej služby kedykoľvek aj bez uvedenia dôvodu. Výpovedná lehota nesmie byť dlhšia ako 30 dní.

9. Poskytovateľ môže jednostranne vypovedať zmluvu o poskytovaní opatrovateľskej služby, ak:

- a) prijímateľ opatrovateľskej služby hrubo porušuje povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o poskytovaní opatrovateľskej služby najmä tým, že hrubo porušuje dobré mravy, ktoré narúšajú občianske spolužitie, alebo nezaplatí dohodnutú úhradu za opatrovateľskú službu, pri poskytovaní opatrovateľskej služby sa za porušenie povinnosti vyplývajúcej zo zmluvy považuje aj hrubé porušenie dobrých mravov, ktoré narúša občianske spolužitie, ktorého sa dopustí manžel, manželka, rodič alebo plnoleté dieťa prijímateľa tejto sociálnej služby vo vzťahu k pracovníkovi opatrovateľskej služby.
- b) prijímateľ opatrovateľskej služby neuzatvorí dodatok k zmluve o poskytovaní opatrovateľskej služby,
- c) sociálna služba, ktorá sa prijímateľovi sociálnej služby poskytuje, nie je sociálnou službou podľa integrovaného posudku,

- d) nebude môcť poskytnúť opatrovateľskú službu z dôvodu zabezpečenia opatrovateľskej služby vhodnou profesionálnou opatrovateľkou, ktorá spĺňa kvalifikačné predpoklady alebo iné vážne dôvody, navrhne a zabezpečí prijímateľovi iný druh sociálnej služby, s ktorou prijímateľ sociálnej služby nebude súhlasiť.

Čl. V.

Spôsob úhrady, výška úhrady a spôsob platenia úhrady za poskytovanú opatrovateľskú službu

1. Prijímateľ sociálnej služby je povinný platiť úhradu za opatrovateľskú službu podľa svojho príjmu a majetku. Za majetok na účely platenia úhrady za poskytovanú sociálnu službu sa považujú nehnuteľné veci a hnutel'né veci, vrátane peňažných úspor, a ak to ich povaha pripúšťa, aj práva a iné majetkové hodnoty, ktorých súčet hodnoty je vyšší ako suma 10 000 €. Prijímateľ sociálnej služby a fyzické osoby uvedené v § 73 ods.12 zákona o sociálnych službách preukazujú na účely posúdenia majetku, ktorý vlastní v čase podania žiadosti o uzatvorenia zmluvy o poskytovaní sociálnej služby a počas poskytovania sociálnej služby. Za majetok prijímateľa sociálnej služby a fyzických osôb uvedených v § 73 ods. 12 zákona o sociálnych službách možno považovať len podiel majetku pripadajúci na toho prijímateľa sociálnej služby a na tieto osoby.
2. Za opatrovateľskú službu si prijímateľ sociálnej služby resp. osoby, ktorých príjmy sa spoločne posudzujú platia úhradu za poskytovanie sociálnej služby. Po zaplatení úhrady za opatrovateľskú službu musí prijímateľovi sociálnej služby zostať mesačne z jeho príjmu 1,65- násobok životného minima platného v danom roku pre jednu plnoletú fyzickú osobu.
3. Ak prijímateľovi sociálnej služby nevznikne povinnosť platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť, prechádza táto povinnosť postupne na rodičov a deti. Rodičia alebo deti potom uzatvoria s poskytovateľom sociálnej služby zmluvu o platení úhrady za sociálnu službu.
4. Ak prijímateľovi sociálnej služby nevznikne povinnosť platiť úhradu za opatrovateľskú službu alebo jej časť a táto povinnosť nevznikne ani rodičom alebo deťom a prijímateľ sociálnej služby zomrie, nezaplatená úhrada za opatrovateľskú službu, alebo jej časť, je pohľadávka obce, ktorá sa uplatňuje v konaní o dedičstve.
5. Úhrada za opatrovateľskú službu v kalendárnom mesiaci sa určí podľa rozsahu hodín poskytovania opatrovateľskej služby.
6. Úhrada za opatrovateľskú službu sa vypočíta podľa skutočného rozsahu hodín poskytovania opatrovateľskej služby v kalendárnom mesiaci, v ktorom sa opatrovateľská služba poskytla. Prijímateľ sociálnej služby je povinný za poskytovanie opatrovateľskej služby zaplatiť úhradu najneskôr do 15.dňa nasledujúceho kalendárneho mesiaca, alebo bankovým prevodom alebo v hotovosti do pokladne obecného úradu. Platbu možno uskutočniť v pokladni Obce aj prostredníctvom opatrovateľky.
7. Celková úhrada za opatrovateľskú službu sa zaokrúhľuje na desať euro centov smerom nadol.
8. Výška úhrady za opatrovateľskú službu, spôsob jej určenia a platenia úhrady je určená v zmluve v súlade so všeobecne záväzným nariadením obce, najviac však do výšky ekonomicky oprávnených nákladov.
9. Úhrada za 1 hodinu poskytovania opatrovateľskej služby na jedného prijímateľa sociálnej

služby je stanovená vo výške **1,50 € za 1 hodinu** poskytovania opatrovateľskej služby.

Čl. VI. Vyživovacia povinnosť

1. Deti, ktoré sú schopné sami sa živiť, sú povinné zabezpečiť svojim rodičom slušnú výživu, ak to potrebujú (§ 66 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov).
2. Každé dieťa plní túto vyživovaciu povinnosť takým dielom, aký zodpovedá pomeru jeho schopností a možností k schopnostiam a možnostiam ostatných detí (§ 67 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov).

Čl. VII. Odl'ahčovacia služba

1. Odl'ahčovacia služba je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe, ktorá opatruje fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím odkázanú na pomoc inej fyzickej osoby, ktorej stupeň odkázanosti je najmenej IV, ktorou sa poskytuje alebo zabezpečuje opatrovanej fyzickej osobe sociálna služba počas obdobia, v ktorom fyzická osoba, ktorá opatruje, nemôže toto opatrovanie vykonávať. Opatrovaním sa rozumie opatrovanie blízkou osobou formou poberania opakovaného peňažného príspevku za opatrovanie z úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.
2. Cieľom odl'ahčovacej služby je umožniť fyzickej osobe, ktorá opatruje, nevyhnutný odpočinok na účel udržania jej fyzického a duševného zdravia a prevencie jeho zhoršenia.
3. Odl'ahčovacia služba sa poskytuje najviac 30 dní v kalendárnom roku. Nevyčerpané dni v kalendárnom roku sa nemôžu preniesť do nasledujúceho roka. Ak má fyzická osoba, ktorá opatruje fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím záujem o poskytovanie odl'ahčovacej služby, je povinná o túto službu písomne požiadať obec najmenej 30 kalendárnych dní pred poskytovaním odl'ahčovacej služby. Následne fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím podá obci žiadosť o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby – opatrovateľskej služby. Obec zabezpečí alebo poskytne poskytovanie sociálnej služby podľa výberu opatrovanej fyzickej osoby. Podmienkou poskytovania odl'ahčovacej služby fyzickej osobe je integrovaný posudok / platné rozhodnutie o poskytovaní peňažného príspevku na opatrovanie/ vydaný príslušným úradom práce, sociálnych vecí a rodiny.
4. Úhrada za poskytovanú odl'ahčovaciu službu je vo výške **3,00 € za 1 hodinu** poskytovania odl'ahčovacej služby.

Čl. VIII. Prechodné ustanovenia

1. **Od 1. septembra 2025 samospráva nekoná vo veci odkázanosti na sociálnu službu** - nebude vykonávať sociálnu a zdravotnú posudkovú činnosť za účelom vyhotovenia posudku o odkázanosti na sociálnu službu.
2. Do doby vydania integrovaného posudku príslušným úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, budú všetky právoplatné rozhodnutia o odkázanosti na sociálnu službu vydané obcou a vyšším územným celkom podľa doterajšej právnej úpravy zákona o sociálnych službách naďalej platné a účinné aj po 31. auguste 2025 (aj ak neboli „využitie“ pri poskytovaní alebo zabezpečovaní

sociálnej služby alebo pri podávaní žiadosti o poskytovanie sociálnej služby). Fyzické osoby, ktoré majú právoplatné rozhodnutie o odkázanosti na sociálnu službu (vydané pred 1.septembrom 2025 alebo v rámci dokončenia konania začatého pred 1. septembrom 2025 s právoplatnosťou po 1. septembri 2025), nebudú v tejto súvislosti opätovne posudzované, a to až do uplynutia termínu potreby opätovného posúdenia, ak bol obcou určený ,resp. do začatia konania o integrovanom posudku či už na základe žiadosti fyzickej osoby alebo z vlastného podnetu príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Až do vydania integrovaného posudku príslušným úradom práce sociálnych vecí a rodiny, môžu sa všetky právoplatné rozhodnutia vydané obcou použiť k podávaniu žiadosti o poskytovanie sociálnej služby.

3. Zároveň v zmysle prechodných ustanovení najdlhšie do právoplatnosti integrovaného posudku alebo do právoplatnosti rozhodnutia o zastavení konania sa fyzická osoba, ktorej stupeň odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby je:

Stupeň II. - považuje za fyzickú osobu, ktorej stupeň odkázanosti je **I.**

Stupeň III. - považuje za fyzickú osobu, ktorej stupeň odkázanosti je **II.**

Stupeň IV. - považuje za fyzickú osobu, ktorej stupeň odkázanosti je **III.**

Stupeň V. - považuje za fyzickú osobu, ktorej stupeň odkázanosti je **IV.**

Stupeň VI. - považuje za fyzickú osobu, ktorej stupeň odkázanosti je **V.**

4. Pri poskytovaní opatrovateľskej služby a odľahčovacej služby a stanovovaní úhrad za tieto služby sa primerane použije zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 445/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov, zákon č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov, zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov a Občianskeho zákonníka.

Čl. IX

Zrušovacie ustanovenie

Dňom nadobudnutia účinnosti 01.01.2026 tohto VZN obce Zbyňov č.3/2025 O podmienkach posudzovania odkázanosti na sociálnu službu, o podmienkach poskytovania opatrovateľskej služby, o spôsobe a výške úhrady za opatrovateľskú službu sa ruší VZN obce Zbyňov č. 2/2021 s účinnosťou od 01.01.2026

Čl. X

Záverečné ustanovenie

1. Obecné zastupiteľstvo v Zbyňove schválilo toto VZN na svojom zasadnutí dňa2025.
2. VZN nadobúda platnosť dňom podpísania uznesenia o jeho schválení a účinnosť pätnástym dňom od vyvesenia na úradnej tabuli.

Mgr. Marián Miškovský
starosta obce